

ZONDAG 9

1. Beginpsalm - Psalm 50: 1,11
2. Na de wet - Psalm 51: 5,6
3. Gebed
4. Schriftlezing - Jesaja 42: 1-7
- Mattheüs 3: 13-17
5. Tussenpsalm - Psalm 131: 1,2,3
6. Tekst - **Zondag 9**
7. Psalm na de preek - Psalm 103: 5,9
8. Na de belijdenis - Psalm 111: 1,4
9. Gebed
10. Slotpsalm - Psalm 139: 3,4

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters,

Wat stellen wij ons voor wanneer we denken aan onze vader?

Nee, we bedoelen nu niet onze Vader in de hemel, maar heel gewoon onze vader bij wie we zijn opgegroeid; vader die zorgend en soms streng kon vertellen wat wel en niet mocht.

De meesten van ons zullen een eigen gedachte hebben over de plaats van een vader: samen met moeder zorgt hij voor zijn gezin. Maar iedereen zal ook wel weer een verschillend vaderbeeld hebben.

Want er zijn vaders die hun gezin verwaarlozen en zonder pardon hun kinderen uitbuiten en ze liefdeloos van zich afduwen. Die kinderen krijgen bij de gedachte aan vader een schrikbeeld: vader is meedogenloos en hard als een tiran; kil en liefdeloos.

Maar er zijn ook vaders die er zich in liefde voor inzetten dat hun kinderen rustig en blij opgroeien.

Kinderen van zo'n vader kunnen op jonge leeftijd met hem pochen: mijn vader kan alles! Ja, zulke kinderen leven rustig onder de bescherming van hun vader.

Bovendien zal een vader die met zijn kind bij het doopvont heeft gestaan, zijn kinderen ook leren waar de diepste, de meest hartelijke liefde wortelt namelijk bij Vader in de hemel!

En over deze hemelse Vader wil de Catechismus het hebben in Zondag 9 en 10.

God zelf gebruikt die vadersnaam om ons, zijn kinderen, te leren hoe Hij voor ons wil zorgen.

Zondag 9 wijst er ons op dat voor onze hemelse Vader niets te wonderlijk is.

Onze Vader kan alles, want onze Vader in de hemel heeft alle macht.

Het thema voor de preek is:

VERTROUW OP DE GROTE ZORG VAN ONZE VADER IN DE HEMEL.

Zondag 9 staat in het tweede deel van de Catechismus.

Na dat eerste deel, dat ons onze ellende leert kennen, opent de Catechismus vanaf Zondag 5 het zicht op de door God in Christus gegeven verlossing.

Zondag 6 vraag en antwoord 18 zegt dat vrij scherp: “onze Here Jezus Christus is ons door God geschonken tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en tot een volkomen verlossing”.

Daarna kwam Zondag 7 ons leren dat we die verlossing van de zonden alleen krijgen, wanneer we door waar geloof bij Jezus Christus worden ingelijfd.

Dat is: wanneer we door een echt vast vertrouwen in Gods Woord ons overgeven aan het werk van Jezus Christus.

En toen we dat geleerd hadden drong de vraag zich op: wat moeten we dan allemaal geloven?

En waar moeten we van harte mee in te stemmen?

Daarvoor wijst de Catechismus op die twaalf artikelen van ons algemeen ontwijfelbaar christelijk geloof.

Een belijdenis over het werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Wanneer we verder even letten op de verdeling van de Catechismus, dan zal het opvallen dat Zondag 9 tot en met Zondag 22 een uitleg, een verklaring geven van deze twaalf artikelen.

Het werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, krijgt als onderdeel van de enige troost in deze Zondagen alle aandacht.

Zondag 9 en 10 staan nu eerst stil bij het werk van de Vader.

Wat de Vader voor ons doet, en wat Hij met Zijn goddelijke macht voor ons betekent wordt hier in deze Zondagen uitgelegd.

We zouden de vraag kunnen stellen: weten we wat we elke zondagmiddag zeggen, wanneer we die bekende woorden horen: Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van de hemel en de aarde.

Het gaat op de lange duur zo gewoon klinken, dat het evangelie van die woorden je dreigt te ontgaan.

Over die Vader in de hemel zijn tegenwoordig veel meningen.

Laten we beginnen met de mensen die Hem een despoot vinden.

Ze tekenen Hem af als een God die alles zonder meer alles maar doet volgens eigen willekeur.

Hij doet wat Hij wil. Regels schijnt Hij niet te kennen; wanorde, chaos lijken zijn programma te zijn.

Het lijkt er wel eens op alsof het Zijn vreugde is om alles in het honderd te laten lopen.

Op het ene ogenblik komen er duizenden om in oorlogen en hongersnoden, en tegelijk zijn er andere mensen die leven in welvaart en in een luxe die alle vergelijking te boven gaat.

Zulke mensen zien God als een Heerser die aan geen regel of eer gebonden is.

En dan is Auschwitz het bekende voorbeeld. Wie daar bij stilstaat, zeggen ze, kan niet meer geloven in een God die als een *Vader* alles in liefde en met zorg regeert.

Maar broeders en zusters, God is geen ordeloze en liefdeloze Heerser.

Hij werkt volgens een plan.

Het ontwerp daarvoor lag al klaar voordat Hij de hemel en de aarde tevoorschijn riep.

Jesaja 42: 5 is een vers dat van alle kanten de heerlijkheid van Gods werk uittekent. “Zo zegt God, de Here die de hemel schiep en uitspant”. Dat zijn twee woorden: schiep en uitspant.

God schiep de hemel: goddelijk werk.

In heel zijn profetie vraag Jesaja onze bewondering voor dat scheppingswerk van de Here. Hoofdstuk 40:26 “Kijk eens naar omhoog, wie heeft dat allemaal geschapen?”

En in het eerste vers van hoofdstuk 43 draagt de Here die naam: Schepper.

Hij riep door Zijn Woord uit het niets de hemel en de aarde tevoorschijn: een machtig werk van onze God.

Maar in vers 5 van Jesaja 42 voegt de profeet direct een ander woord toe: “de Here spande de hemel uit.”

Dat uitspannen is iets anders dan het werk van de schepping.

Je zou kunnen denken aan het uitspannen van een tent.

Bij het opzetten van de tabernakel wordt trouwens ditzelfde woord gebruikt.

Exodus 33:7, Mozes spande de tent der samenkomst uit buiten de legerplaats.

Dan zie je bij dat uitspannen, hoe iemand een doek uitspreidt, opdat er onder dat tentdoek bescherming zal zijn; afscherming tegen de regen en het stof.

Zo zouden we het ook hier willen lezen: de Here spant de hemel uit, opdat de mensen daaronder wonen. God maakte een schuilplaats en onderhoudt die.

Dat horen we wel in het vervolg van vers 5. Hij breidt de aarde uit met alles wat daaruit ontsproot.

Onze God is de Schepper en de Onderhouder van hemel en aarde.

De Catechismus zegt: met Zijn eeuwige raad en voorzienigheid houdt Hij de hemel en de aarde in stand en regeert Hij haar. Zondag 10 zal dat verder uitwerken.

Nu, in Zondag 9, zal duidelijk zijn dat onze God de Almachtige is, die werkend aanwezig is in de hemel en op de aarde om Zijn plan te vervullen. Hij zal Zijn raad, dat wat Hij zich heeft voorgenomen waarmaken en afbouwen.

Hij is geen God die van de schepping een chaos maakt, maar met ordelijk bestuur zorgt Hij voor de wereld.

Bovendien hebben we in Zondag 8 beleden dat deze God, onze Vader, de enige God is: zowel in de hemel als ook op de aarde.

Het is tegenwoordig ook hard nodig om dat te onderstrepen.

Voorals het gaat over de oorsprong van alles wat er bestaat, hebben meerderen het over God en Allah en andere namen. Of over “de grote onbekende”.

Iedereen komt met een eigen beeld over wie alles gemaakt heeft en bestuurt.

Maar in vers 5 horen we nadrukkelijk dat de Here de enige God is. “Zo zegt God, de Here”.

Er staat hier heel sterk: zo zegt de ene, de enige God, die Here heet.

Alleen deze ene God, de Here is de Schepper.

Er is geen ander God dan de Here, die alleen uit het profetisch Woord te kennen is.

Wie wil roemen in God zal Hem ook prijzen om het werk van de schepping dat Hij zelf ons in Zijn Woord openbaart.

Deze God wil dat wij vertrouwen in Zijn werk, want Hij heeft aan ons bekend gemaakt dat Hij met deze grote macht als een Vader voor ons wil zorgen.
Dat is voor Zondag 9 een belangrijk thema.
Deze Almachtige is onze Vader!

Ja, maar lees deze Zondag dan wel goed: Hij is Vader in Christus!
Zo begint antwoord 26: "de eeuwige Vader van onze Here Jezus Christus".
God is niet pas Vader vanaf de schepping. We moeten ons niet voorstellen dat God voor de schepping een God was zonder vaderschap.

Dat vaderschap is er niet vanaf de eerste gelovigen, want dat vaderschap hangt niet van mensen af.
Hij is een eeuwig Vader. In Zijn Zoon ligt de vadernaam vast.
Wie Christus niet kent, kent ook God niet als Vader.
De grootheid van die vadernaam komen we ook niet op het spoor wanneer wij menen dat de liefde van God ons hart binnenstroomt.
WIJ verklaren God niet tot Vader. Over de kracht van Zijn vaderschap hebben wij de beschikking niet.
Die ontsluiting van die vadernaam is aan Christus!
In de Zoon kennen wij de Vader!

Let maar op het Nieuwe Testament hoe God daar Zijn Zoon aanspreekt bij de doop in de Jordaan: deze is Mijn Zoon de Geliefde in wie Ik Mijn welbehagen heb.
Hier horen we (evenals op de berg van de verheerlijking) iets van de eeuwige verhouding van de Vader met Zijn Zoon! In intieme woorden drukt de Vader Zijn eeuwige verhouding met de Zoon uit.
Tussen Vader en Zoon is er een liefde die boven alle menselijke liefde uitgaat.

En als de unieke, de eniggeboren Zoon van de Vader gaat Hij de weg op naar het kruis.
Daar zal die eniggeboren Zoon van onze Vader in de hemel, sterven en zal Hij de macht van de dood verslaan, opdat ook wij zonen Gods genoemd mogen worden: kinderen van Vader om Christus wil.
In naam van de Zoon mogen wij door de kracht van de Heilige Geest God ook aan roepen als *onze Vader*.

En zo, door de Zoon, komen wij tot de liefde van het hart van onze hemels Vader, de almachtige, Schepper van de hemel en de aarde.
Het Woord en de Geest van onze Heiland openen ons oog voor de zorg, de liefde en de trouw van deze Vader in de hemel.

Zo zijn wij van de grootheid en de majesteit van deze God doordrongen: Hij is de Schepper die alles maakte en de Verzorger die alles onderhoudt.
En deze God staat niet op een afstand toe te kijken hoe het met Zijn schepping zal aflopen alsof Hij buiten spel staat in de gang van de geschiedenis.
Integendeel: van seconde tot seconde houdt Vaders zorg heel Zijn schepping in stand.

En wanneer wij het hebben over het scheppingswerk van deze Vader, dan spreken we over dat geweldige werk van den beginne. Dat is ook een werk dat ons raakt.
Want toen God begon met Zijn werk en Zijn plan ging uitvoeren, had Hij Zijn uitverkoren kerk op het oog opdat deze zou leven bij Hem; schuilend onder Zijn almacht en op weg naar heerlijkheid.

In dat geloof doen we in Zondag 9 belijdenis van het werk van God de Vader, de Almachtige, Schepper van hemel en aarde.

Wij leven onder de bescherming van Zijn almacht waarmee Hij hemel en aarde maakte en onderhoudt.

En omdat we dat doel van Gods werk dat Hij heeft gedaan aan het begin van de geschiedenis, weten we ook van het einde van dat werk: de heerlijkheid.

Daar staat God als onze Vader in Christus met Zijn almacht garant voor.

In hoofdstuk 42 heeft Jesaja het over de Christus, namelijk de Knecht des Heren.

We weten uit hoofdstukken van Jesaja dat met die Knecht Jezus Christus bedoeld is.

Jesaja 53 is wel het meest bekend: om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem.

Juist in de lijdenstijd horen we van Zijn lijden dat Hij voor ons de dood is ingegaan.

In onze plaats is Hij gestorven, opdat wij zullen leven.

Hij is veroordeeld, opdat wij vrij gesproken zullen worden.

Als Zoon van God, heeft de Geliefde Zoon van God dit werk voor ons volbracht: voor ons de aangenomen kinderen van God.

Om ons streed Christus tegen de macht van de dood; tot in de residentie van de hel (onvergelijkelijk meer dan Auschwitz), tot in de hel daalde Hij neer, om de greep van de dood en de hel te breken.

De chaos die wij met onze zonden gemaakt hebben heeft Hij overwonnen.

Een Auschwitz kon er komen door onze schuld; wij hebben ons door onze zonden ons van de bescherming van God losgemaakt;

Hij spande de hemel uit over de mensenkinderen, maar wij hebben niet geluisterd naar Zijn woorden van leven.

Door onze zonde kwam de dood, de chaos en de vernietiging van de mens.

Maar de liefde van de Vader in de Zoon heeft de weg naar het leven weer geopend.

Daarvan zingt Jesaja in de hoofdstukken over de Knecht.

God zal Zijn Knecht roepen en die zal gehoorzaam Zijn werk vervullen. Vers 2: geleid door de Heilige Geest zal Hij de volken het recht verkondigen.

Bij de Zoon, die gezalfd is met de Heilige Geest is het heil en de zaligheid te vinden.

Bij de doop in de Jordaan is dat door de Vader verzekerd: de Geest van God daalde toen neer op de Zoon en de Vader verklaarde het daar: in Hem is al Mijn welbehagen. Mijn genade en zorg ontvangt u door de Zoon die met de Geest gezalfd is en u het Evangelie laat preken.

Door deze Christus werkt heel die indrukwekkende macht van de Schepper en Verzorger in ons voordeel.

Slot van het eerste deel van antwoord 26: deze Almachtige die alles uit niets gemaakt heeft en alles regeert en onderhoudt, is om Christus wil mijn Vader!

De almachtige God werkt om Christus wil voor u als een Vader.

We hebben geen machteloze God, die meelijdt met mensen en met hen wanhopig is in hun wanhoop.

Velen willen God zo wel voorstellen: Hij is de machteloze en Zijn werk zou krachteloos zijn.

Hij kan niet méér dan met ons meelijden in onze machteloosheid. Hij is samen met ons wanhopig in onze uitzichtloosheid. Velen maken God tot een God met een gebroken kracht.

Maar wij belijden de Here onze God in de grootheid van Zijn Schepperswerk.

In die Bijbel plaatsen we ons vertrouwen op Hem op de voorgrond.

Want aan die schepping van Vader wordt Zijn macht afgelezen.

Kijk maar naar de hemel en onderzoek de wereld en let er dan maar eens op hoe wonderlijk en prachtig de Here alles gemaakt heeft. Wat spreekt die schepping van een grote wijsheid.

Wanneer wij, mensen, iets van die schepping onderzoeken dan duizelen we bij de enorme afmetingen van het heelal. En tegelijk worden we stil van kleine, het ongelooflijk kleine dat in duizendste en miljoenste van millimeters gemeten moet worden.

Ziet u de macht van onze God en tegelijk de onmacht van de mens? Leest u uit die kleine en grote maten ook af van de nauwkeurige zorg van God voor ons leven en de grootheid van Zijn werk?

Wij zitten vaak in moeiten. Wat zijn er niet een vernietigende machten om ons heen.

Angsten kunnen op ons afstormen; vragen over leven en dood teisteren ons vaak; spanningen over oorlog en vrede; over ziekten en eenzaamheid: ze brengen vrees en verwarring.

“Mijn God”, zo roepen we vaak, “waar is mijn hoop, mijn moed gebleven, ik was vergaan in al mijn smart en rouw!”

Veel mensen verzwijgen die moeiten en vluchten weg,

Maar broeders en zusters, let toch op het werk van de Schepper, *onze Vader!* In geloof en vast vertrouwen belijden wij: Vader zal mij voorzien van alles wat ik voor lichaam en ziel nodig heb.

Want met Zijn almacht zorgt Hij voor ons.

Om de trouw van Vader kan de Catechismus vervolgen: ik twijfel er niet aan of deze God voorziet mij van wat ik hier op aarde in dit leven nodig heb.

Om Christus wil staat die zorg van Vader voor mij vast!

Dat betekent niet dat het nu allemaal een feest zal zijn in ons leven.

De Catechismus heeft het over een moeitevol leven, een jammerdal.

Moeiten: het gaat allemaal niet zo gemakkelijk. Ook in de kerk is het niet altijd feest!

En in de samenleving, op je werk: het gaat allemaal niet vanzelf.

Nu zegt de Catechismus: het kwaad dat God mij in dit moeitevol toedeelt, zal Hij laten meewerken in ons voordeel. Dat is de triomfantelijke ondertoon over de zorg van Vader: mijn Vader!

Mijn trouwe Vader, zal altijd bij mij zijn.

Want we zijn met het bloed van Zijn Zoon gekocht tot Zijn kinderen.

En onder het kwaad dat ons uit de hand van Vader kan overkomen staan we niet als gebroken mensen.

We zijn kinderen van deze zorgende Vader, daarom zal Hij het kwaad dat Hij ons doet overkomen, laten meewerken in ons voordeel!

Dat is gemeente, geen doodoener voor mensen op een ziekbed, of in de rouw!

Dit Evangelie (want dat is het!) zijn geen woorden om een opstandige ziel te smoren.

Maar vers 5 van Jesaja 42: zo zegt God de **HERE!** De enige levende God spreekt u aan!

We belijden in Zondag 9 geen doodoener, want we leven niet met een verre God en een krachteloze Heiland. Maar *heden*, nu u de stem hoort van de Here uw God, de levende, de almachtige Schepper, nu klinkt de roep: geloof en vertrouw Zijn werk.

Dan durven we het met Zondag 9 ook te zeggen: Hij laat alle moeite die Hij mij toedeelt voor mij meewerken in mijn voordeel.

Ja, hoort u het: omdat we om Christus wil Vader kennen, geloven we in de overwinning. We gaan de heerlijkheid in. Die staat vast, want de Knecht des Heren, Hij overwon de dood.

Onze schuld en zonden nam Hij weg, opdat wij als Vaders kinderen bij Vader zullen schuilen.

Onze Vader zal in Zijn trouw alle tranen van de ogen afwissen en alle smart zal Hij wegbannen.

Inderdaad: de Vader die alles voor ons laat meewerken in ons voordeel brengt ons door dit moeitevol leven naar heerlijkheid.

Wanneer wij wankelen slaat Hij Zijn armen om ons heen;

Ja, want we zijn van Hem!

Gekocht met het bloed van Zijn Zoon!

Vertrouw op deze Vader, de Almachtige, die met Zijn kracht alles zal volmaken.

Amen.